

Achtergrondinformatie

Man 2.0

Programma ter bevordering van emancipatie en participatie van sociaal geïsoleerde mannen

Laat Nederland van zijn beste kant zien. Oranje Fonds 

April 2010

Inleiding

Het is het Oranje Fonds gebleken dat veel maatschappelijke organisaties groeiende aandacht hebben voor de participatie en emancipatie van (sociaal geïsoleerde) mannen. Het gaat daarbij niet alleen om het bevorderen van maatschappelijke participatie door (vrijwilligers)werk maar ook om emancipatie door het ontwikkelen van bewustzijn over de eigen rol als man en de rol van mannelijkheid in het eigen functioneren. Emancipatie richtte zich in het verleden voornamelijk op vrouwen en hun rolpatroon, tegenwoordig is er steeds meer aandacht voor het rolpatroon van mannen en voor mannelijkheid. Daarbij komt duidelijk naar voren dat projecten die gericht zijn op mannen om een (gender)specifieke aanpak vragen.

Het Oranje Fonds wil deze ontwikkeling graag stimuleren en start het programma Man 2.0. Hieronder staat een uitwerking van de programmaopzet en de vastgestelde richtlijnen voor deelname aan dit programma.

Doelen van het programma

Met Man 2.0 stimuleert het Oranje Fonds de maatschappelijke participatie en emancipatie van de doelgroep door initiatieven te ondersteunen die zich richten op:

- 1) *het bevorderen van maatschappelijke participatie*
- 2) *het bevorderen van emancipatie in de zin van doorbreking van traditionele rolpatronen en normen binnen relatie, gezin en familie*
- 3) *het stimuleren van reflectie op eigen identiteitsbeleving/zelfbeeld/gedrag van mannen met als doel persoonlijke ontwikkeling en zelfbewustzijn/bewustwording*

Man 2.0 is een *stimuleringsprogramma* dat op meerdere locaties in het land bijdraagt aan de emancipatie en participatie van sociaal geïsoleerde mannen. Aan Man 2.0 kunnen organisaties deelnemen die de ontwikkeling en emancipatie van mannen *structureel* ter hand willen nemen. Gezien de beginfase waarin het vraagstuk en de meeste initiatieven zich bevinden, kiezen we een programmaopzet waarin het Fonds de ruimte heeft het thema in stappen te benaderen.

Man 2.0 is tevens een *ontwikkelingsprogramma*. De nadruk ligt op het identificeren van methoden die *de eerste fase* van mannenemancipatie tot een succes maken: *het bereiken* van de doelgroep en *het binden* aan het initiatief. De juiste methodieken en instrumenten om mannen binnen te halen en te houden, zijn bepalend voor de slagingskansen en de effecten op lange termijn.

Omdat bekend is dat emancipatieprojecten doorgaans pas op lange termijn effect hebben, kiezen we ervoor een groep projecten gedurende de programmaperiode van twee jaar te beoordelen *op de eerste stap* van projecten rond mannenemancipatie: het *vinden* en *binden* van de doelgroep. Na die periode selecteren we de meest succesvolle methoden voor vinden en binden. Deze kenmerken we als initiatieven/methoden die dit doel bereiken. We kiezen voor een beperkte groep projecten met een zo groot mogelijke diversiteit aan methoden zodat we de groep projecten in vergelijkend perspectief kunnen plaatsen. Dat draagt namelijk bij aan een belangrijk doel van Man 2.0: *kennis- en methodiekontwikkeling* binnen dit thema.

Programmadeelnemers Man 2.0

Programmadeelnemers zijn vijftien tot twintig (semi)professionele organisaties, verspreid over het land. Zij kunnen aantonen dat ze bekend zijn met de doelgroep. In 2010 ontwikkelen en starten deze organisaties een project dat sociaal geïsoleerde mannen aanzet om te participeren in de samenleving en zich te emanciperen.

Doelgroep van de programmadeelnemers: de mannen

Binnen de projecten die opgezet worden door de programmadeelnemers, staan sociaal geïsoleerde mannen van autochtone en allochtone afkomst centraal. Het gaat ons om mannen in de leeftijd tussen de 15 en 65 jaar, allochtoon en autochtoon, met weinig scholing, die een sociaal en/of maatschappelijk geïsoleerd bestaan leiden of sociaal-maatschappelijk dreigen uit te vallen. Het blijkt dat ook bij autochtone mannen de problematiek van sociaal isolement speelt en dat daarbij aannames over rolpatronen en mannelijkheid een rol spelen. Zij dreigen daardoor buiten de boot te vallen. Een focus op alleen allochtone mannen is daarom te smal binnen Man 2.0

Man 2.0 richt zich nadrukkelijk ook op mannen vanaf 15 jaar. Ervaring leert dat het belangrijk is om maatschappelijke uitval in een vroeg stadium te signaleren en te voorkomen. Als subgroep richt het programma zich dan ook expliciet op jongens die enerzijds door omstandigheden sociaal geïsoleerd dreigen te raken (bijvoorbeeld door tieneroverschap) en waarbij anderzijds sprake is van problematiek op het gebied van mannelijkheid. Specifieke aandacht voor deze subdoelgroep biedt de mogelijkheid om in een vroeg stadium kwesties rond mannelijkheid en rolpatronen aan de orde te stellen en latere problemen te voorkomen.

Man 2.0 richt zich niet op specifieke problematiek. Projecten die zich wel eenzijdig richten op specifieke problematiek zoals huiselijk geweld, agressief gedrag in de openbare ruimte of radicalisering, waarbij de rol van mannen een belangrijk aandachtspunt is, vallen buiten de doelstelling van dit programma. Wel kan deze problematiek een onderdeel zijn in een breder project.

Programmaopzet

De deelnemende projecten worden op drie manieren ondersteund.

1. Financiële ondersteuning

Projecten zullen gemiddeld met €50.000,- per jaar ondersteund worden voor een periode van 2 jaar (programmaduur).

2. Inhoudelijke ondersteuning

Het Oranje Fonds biedt ook inhoudelijke ondersteuning. Het aanbod bestaat uit de volgende onderdelen:

a) Ondersteuning bij het vormen van de strategie en methodiek: vinden en binden

De deelnemende projecten krijgen (indien nodig) coaching en advies bij het vinden en vasthouden van mannen en het afstemmen van aanbod op behoefte van mannen door een emancipatiedeskundige.

b) Ondersteuning bij coördinatie en projectmanagement

De deelnemende projecten worden met coaching ondersteund bij problemen en uitdagingen die zich op projectniveau in de loop van het project voordoen. De projectleiders kunnen naar wens van deze ondersteuning gebruik maken.

c) Versterking van communicatiestrategie

De communicatieadviseur van het Oranje Fonds adviseert deelnemers over communicatiestrategie, ontwikkeling en inzet van communicatiemiddelen bij de initiatieven. Doel is vergroten van effectiviteit (door kwaliteit) van de communicatie gericht op deelnemers van projecten en externe partijen.

3. Uitwisseling

Het Oranje Fonds organiseert twee keer per jaar kennis- en uitwisselingsdagen over dit thema om zo veel mogelijk kruisbestuiving plaats te laten vinden. Zo kunnen we uiteindelijk ook komen tot een betrouwbare uitspraken over succesvolle methoden van *vinden en binden* ten bate van emancipatie.

Uitwisseling van informatie geschiedt ook via de website, een intranetpagina, het Oranje Fonds Bericht en de digitale nieuwsbrief. Doel is om kennisuitwisseling te faciliteren. De intranetpagina bevat specifiekere informatie over/voor de deelnemende projecten. Vertegenwoordigers van de deelnemende projecten staan daardoor sneller met elkaar in contact, wat een positieve bijdrage levert aan kruisbestuiving en kennisdeling.

Selectie en beoordelingscriteria t.a.v. deelnemende projecten

Bij de beoordeling van de ingediende programma-aanvragen zal in ieder geval gelet worden op de onderstaande zaken. Wij zien deze graag terug in een uitgebreid projectplan.

- Doel: het verkleinen van het sociale isolement door de sociale participatie en emancipatie van de doelgroep te bevorderen.
- Binnen de projecten moet er bij de gebruikte methode of activiteiten aandacht zijn voor de drie niveaus waarop mannelijkheid en normeringen over mannelijkheid een rol spelen:
 - 1) maatschappelijke participatie (aandacht voor deelname in bv wijkactiviteiten of vrijwilligerswerk)
 - 2) emancipatie in de zin van doorbreking van traditionele rolpatronen en normen binnen relatie, gezin en familie (in hoeverre wordt bijvoorbeeld in het project de kinderen en partner mee genomen in de gekozen aanpak en wordt er gesproken over rol/taakverdeling binnen het gezin)
 - 3) de eigen identiteitsbeleving/zelfbeeld/gedrag van mannenGekeken wordt in hoeverre de diverse niveaus verweven worden in de gekozen methode of activiteiten.
- Doelgroep: mannen en jongens die sociaal geïsoleerd zijn of dreigen geïsoleerd te raken; bij voorkeur een gemengde groep met allochtone en autochtone mannen of jongens; in de leeftijdscategorie van 15-65 jaar.
- Expliciete aandacht voor methodieontwikkeling als het gaat om *het bereiken (vinden)* van de doelgroep en *het binden* aan het initiatief.
- Aanpak/Methode: de gekozen methode en activiteiten moeten goed onderbouwd en afgestemd zijn op de lokale situatie, behoefte en vraag en op de samenstelling van de doelgroep.
- Draagvlak lokaal: projecten moeten aantoonbaar draagvlak hebben bij de doelgroep zelf alsmede maatschappelijk draagvlak. Dan laatste kan bijvoorbeeld blijken uit samenwerking met welzijnorganisaties, emancipatieorganisaties, zelforganisaties, emancipatieorganisaties of vrijwilligersorganisaties.

- Duurzaamheid/Lokale inbedding: inzicht in eventuele voortzetting van het project na de projectperiode en over de structurele inbedding van sociaal geïsoleerde mannen binnen het reguliere werk van aanvrager (hoe blijft de organisatie inzetten op deze kwetsbare doelgroep? En hoe worden de mannen vastgehouden?).
- Projectduur: minimaal 2 jaar.

Projecten die om redenen van spreiding of andere programmarichtlijnen buiten het programma vallen maar wel binnen de doelstellingen van het Fonds, kunnen in aanmerking komen voor financiële ondersteuning vanuit het reguliere budget.

Onderzoek en Monitoring

Vanaf de start van Man 2.0 loopt een extern uitgevoerd onderzoek mee, gericht op de deelnemende projecten. Het onderzoek focust op activiteiten, werkwijzen, methoden en communicatiestrategieën die zich richten op benaderen en vasthouden van mannen en de resultaten van de deelnemende projecten. Dit om kennis en methodieken ten behoeve van mannenemancipatie te bevorderen. Een onderzoeker met kennis van emancipatieprocessen en ervaring met effectevaluaties voert het onderzoek uit.

Daarnaast worden de deelnemende projecten geacht met rapportageformulieren hun vorderingen en ontwikkelingen jaarlijks kenbaar te maken aan de projectcoördinator van het Oranje Fonds. Daarmee vinden ook twee maal per jaar voortgangsgesprekken plaats. Aan het einde van het eerste projectjaar wordt de deelnemende organisaties gevraagd naar een inhoudelijk en financieel plan voor voortzetting van het project in het volgend jaar. Aanvullend wordt gevraagd om een financiële tussenrapportage van de al gemaakte kosten. Aan het einde van het tweede projectjaar wordt het project formeel afgesloten met een financieel en inhoudelijk eindverslag dat ook vermeldt in hoeverre er sprake zal zijn van financiële en maatschappelijke inbedding van het project na de programmaperiode.

Verdere programmavoorwaarden

Deelname aan het programma is niet vrijblijvend. Door deelname aan het programma committeren organisaties zich gedurende het programma tot een jaarlijkse voortgangsrapportage, deelname aan het externe onderzoek, de uitwisselingsbijeenkomsten en het adviestraject.

Procedure

Aanmelden voor Man 2.0 kan tot 1 oktober 2010. Hiervoor moet u het speciale aanmeldformulier invullen en natuurlijk een volledig projectplan opstellen. Op basis hiervan wordt een eerste selectie gemaakt waarna er een gesprek met de programmacoördinator plaatsvindt.